

32003L0122

31.12.2003.

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 346/57

PADOMES DIREKTĪVA 2003/122/EAEK**(2003. gada 22. decembris)****par slēgtu augstas radioaktivitātes starojuma avotu un bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotu kontroli**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši 31. panta 2. punktu un 32. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu, kas izstrādāts pēc atzinuma saņemšanas no to personu grupas, kuras Zinātnes un tehnikas komiteja iecēlusi dalībvalstu zinātnisko ekspertu vidū, saskaņā ar Līguma 31. pantu,

apspriedusies ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Līguma 30. pantā prasīts noteikt Kopienas pamatstandartus darba ņēmēju un plašas sabiedrības veselības aizsardzībai pret jonizējošā starojuma apdraudējumu.
- (2) Padomes 1996. gada 13. maija Direktīva 96/29/EAEK, ar ko nosaka drošības pamatstandartus darba ņēmēju un plašas sabiedrības veselības aizsardzībai pret jonizējošā starojuma apdraudējumu ⁽²⁾, papildina virkni kopš 1959. gada pieņemtu direktīvu, ar kurām nosaka drošības pamatstandartus.
- (3) Direktīvas 96/29/EAEK 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā prasīts papildus citām darbībām saņemt iepriekšēju atļauju radioaktivitātes avotu izmantošanai rūpnieciskajā rentgenogrāfijā vai produkcijas apstrādē, vai pētniecībā vai ārstniecībā. Ir lietderīgi šo prasību attiecināt uz visām darbībām ar augstas radioaktivitātes starojuma avotiem, lai turpmāk samazinātu ar šādiem avotiem saistītu avāriju iespējamību.
- (4) Pirms atļaujas izsniegšanas jāpārlicinās, vai ir ieviesti atbilstīgi pasākumi un noteikumi jonizējošā starojuma avotu drošai apsaimniekošanai.
- (5) Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra (SAEA) izdod radioaktīvu materiālu drošas pārvadāšanas noteikumus, kas ietver uz minēto noteikumu prasībām attiecošos radioaktivitātes limitus, kuriem jāklūst par pienācīgu pamatu slēgtu augstas radioaktivitātes starojuma avotu noteikšanai šīs direktīvas darbības jomā ⁽³⁾.

- (6) Direktīvā 96/29/EAEK paredzēja atbrīvojuma vērtības saistībā ar darbību paziņošanu iestādēm. Šīs vērtības minētajā direktīvā noteica atbilstīgi nelielai riska pakāpei. Tā kā šīs direktīvas prasībām nav jāklūst par administratīvu slogu mazu jonizējošā starojuma avotu īpašniekiem, jo tas ir nesamērojami ar šo avotu iespējamo kaitējumu veselībai, augstas radioaktivitātes starojuma avotu definīcija nav jāsaista ar atbrīvojuma vērtību līmeņiem Direktīvā 96/29/EAEK.
- (7) Uz slēgtu jonizējošā starojuma avotu pārvaldījumiem, ko veic starp dalībvalstīm, attiecinā procedūru, kura noteikta ar Padomes 1993. gada 8. jūnija Regulu (EAEK) Nr. 1493/93 par radioaktīvo vielu pārvaldījumiem starp dalībvalstīm ⁽⁴⁾.
- (8) Lai arī tiesiskās prasības, kas izriet no esošajiem Kopienas un valsts līmeņa tiesību aktiem, nodrošina pamata aizsardzību, tomēr augstas radioaktivitātes starojuma avoti vēl aizvien ir ievērojams potenciāls risks cilvēka veselībai un videi, un tādēļ tie stingri jākontrolē no izgatavošanas brīža līdz brīdim, kad tos novieto atzītās iekārtās ilgstošai uzglabāšanai vai apglabāšanai.
- (9) Lai spētu novērst radioloģiskas avārijas un kaitējumu, ir jāzina un jāreģistrē ikviena augstas radioaktivitātes starojuma avota atrašanās vieta, un tā ir jākontrolē no brīža, kad starojuma avotu izgatavo vai importē Kopienā, līdz brīdim, kad to novieto atzītās iekārtās ilgstošai uzglabāšanai vai apglabāšanai vai kad to eksportē no Kopienas. Turklāt jāreģistrē un jāpaziņo augstas radioaktivitātes starojuma avota stāvokļa izmaiņas, piemēram, atrašanās vietas vai izmantojuma izmaiņas. Ja iepriekš paredzamos apstākļos šādi jonizējošā starojuma avoti netiek izmantoti, tad fiziķi vai finansiāli šķēršļi nedrīkst kavēt to pienācīgu otrreizēju izmantošanu, otrreizēju pārstrādi vai apglabāšanu.
- (10) Par neparedzētas apstarošanas gadījumiem jāinformē kompetentā iestāde.
- (11) Augstas radioaktivitātes starojuma avotu pārvietošana Kopienas robežās nosaka vajadzību, piemērojot obligātus kritērijus, saskaņot šādu avotu kontroli un kārtību, kādā jāsniedz informācija par minētajiem avotiem.
- (12) Pieredze rāda, ka, neraugoties uz pienācīgu reglamentējošu noteikumu sistēmas esamību, tomēr ir iespējams zaudēt kontroli pār augstas radioaktivitātes starojuma avotiem. Turklāt jāuzņemas konkrētas iniciatīvas attiecībā uz bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotiem, kas radušies iepriekšēju darbību rezultātā.

⁽¹⁾ Atzinums sniegts 2003. gada 18. novembrī (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV L 159, 29.6.1996., 1. lpp.

⁽³⁾ SAEA Drošības standartu sērija Nr. TS-R-1 (ST, pārstrādātā versija), Vīne, 2000. gads.

⁽⁴⁾ OV L 148, 19.6.1993., 1. lpp.

(13) Attiecīgi jāparedz visu augstas radioaktivitātes starojuma avotu identifikācija, marķēšana un reģistrēšana, kā arī īpaša apmācība un informācijas sniegšana visiem tiem, kas piedalās ar jonizējošā starojuma avotu izmantošanu saistītās darbībās. Tomēr esošo augstas radioaktivitātes starojuma avotu marķēšana, ko iegravējot vai apzīmogojot veic personas, kuras nepārstāv ražotāju, var būt problemātiska, un to nedrīkst pieļaut. Turklāt ir ieteicams nodrošināt pienācīgu apmācību un informācijas sniegšanu tiem, kuri var nonākt nejaušā saskarē ar bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotiem.

(14) Jāparedz arī piemēroti līdzekļi rīcībai ar bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotiem, starptautiskā sadarbība un informācijas apmaiņa šajā jomā, pārbaužu veikšana un, visbeidzot, finanšu noteikumu izstrāde gadījumiem, kad sākotnējais īpašnieks vai nu nav atrodams vai ir atrodams, bet ir maksātnespējīgs.

(15) Dalībvalstīm jāparedz noteikumi par sodiem, kas piemērojami šīs direktīvas pārkāpumiem, un jānodrošina minēto noteikumu īstenošana; šiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un preventīviem,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķis un darbības joma

1. Šīs direktīvas mērķis ir novērst tāda jonizējošā starojuma iedarbību uz darba ņēmējiem un sabiedrību, kas radies, nepietiekami kontrolējot slēgtus augstas radioaktivitātes starojuma avotus un bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotus, un saskaņot pašreizējos kontroles pasākumus dalībvalstīs, nosakot konkrētas prasības, ar kurām nodrošina pastāvīgu visu šādu avotu kontroli.

2. Šī direktīva attiecas uz augstas radioaktivitātes starojuma avotiem, kā noteikts 2. pantā. Dalībvalstis var izslēgt no šīs direktīvas darbības jomas avotus, kuru radioaktivitāte ir kļuvusi zemāka par atbrīvojuma līmeņiem, kas paredzēti Direktīvā 96/29/EAEK.

3. No šīs direktīvas izrietošais pienākumu minimums papildina Direktīvā 96/29/EAEK norādītos pienākumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) "bezīpašnieka jonizējošā starojuma avots" ir slēgts jonizējošā starojuma avots, kura radioaktivitātes līmenis avota atrašanās brīdī ir lielāks nekā Direktīvas 96/29/EAEK 3. panta 2. punkta

a) apakšpunktā minētais atbrīvojuma līmenis un kurš nav pakļauts reglamentējošai kontrolei vai nu tādēļ, ka nekad nav tāds bijis, vai tādēļ, ka tas ir pamests, nozaudēts, novietots nepareizā vietā, nozagts vai, par to pienācīgi nepaziņojot kompetentajai iestādei, nodots jaunam īpašniekam vai nodots, saņēmēju neinformējot;

b) "augstas radioaktivitātes starojuma avots" (še turpmāk – "starojuma avots") ir slēgts jonizējošā starojuma avots, kurš satur radionuklīdu un kura radioaktivitātes līmenis izgatavošanas brīdī vai – ja tas nav zināms – brīdī, kad starojuma avotu pirmo reizi laiž tirgū, ir vienāds ar I pielikumā norādīto attiecīgo radioaktivitātes līmeni vai pārsniedz to;

c) "darbība" ir darbība, kā noteikts Direktīvā 96/29/EAEK;

d) "atļauja" ir dokumentāra atļauja, kuru kompetentās iestādes izsniedz pēc pieprasījuma, šādi ļaujot veikt darbības saistībā ar starojuma avotu;

e) "kompetentā iestāde" ir jebkura iestāde, ko dalībvalsts izraudzījusi šai direktīvai atbilstīgo uzdevumu veikšanai;

f) "lietošanā neesošs jonizējošā starojuma avots" ir jonizējošā starojuma avots, ko vairs neizmanto vai ko paredzēts izmantot darbībās, kuru veikšanai ir piešķirta atļauja;

g) "īpašnieks" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīga par starojuma avotu; tie ir: starojuma avotu ražotāji, piegādātāji un lietotāji, bet nav "atzītas iekārtas";

h) "ražotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ražo starojuma avotu;

i) "atzīta iekārta" ir objekts, kas atrodas dalībvalsts teritorijā un ko minētās valsts kompetentās iestādes atbilstīgi valsts tiesību aktiem ir pilnvarojušas veikt starojuma avotu ilgstošu uzglabāšanu vai apglabāšanu, vai objekts, kam saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir piešķirts attiecīgs pilnvarojums starojuma avotu pagaidu uzglabāšanai;

j) "apdraudētais darba ņēmējs" ir apdraudētais darba ņēmējs, kā noteikts Direktīvā 96/29/EAEK;

k) "slēgts jonizējošā starojuma avots" ir slēgts jonizējošā starojuma avots, kā noteikts Direktīvā 96/29/EAEK, un tā sastāvā kā neatņemama daļa ietilpst kapsula, attiecīgā gadījumā, ar radioaktīvo materiālu;

l) "piegādātājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas starojuma avotu piegādā vai dara pieejamu;

m) "nodošana" ir starojuma avota nodošana no viena īpašnieka otram;

n) "jonizējošā starojuma avota kontainers" ir slēgta jonizējošā starojuma avota aizsargapvalks, kas nav tā neatņemama daļa, bet ir paredzēts pārvadāšanai, pārkraušanai u.c. darbiem.

3. pants

Atļaujas izsniegšana

1. Dalībvalstis prasa, lai īpašnieks saņemtu iepriekšēju atļauju jebkurai darbībai saistībā ar starojuma avotu, tajā skaitā atļauju starojuma avota ieguvei īpašumā.
2. Pirms atļaujas izsniegšanas dalībvalstis nodrošina to, ka:
  - a) ir veikti atbilstīgi pasākumi, tajā skaitā no šīs direktīvas izrietošie pasākumi starojuma avotu drošai apsaimniekošanai, arī tad, ja tie kļūst par lietošanā neesošiem jonizējošā starojuma avotiem. Ar pēdējiem minētajiem pasākumiem var paredzēt starojuma avotu nodošanu piegādātājam vai novietošanu atzītās iekārtās vai ražotāja vai piegādātāja pienākumu saņemt šos starojuma avotus;
  - b) ar finansiālu nodrošinājumu vai citā līdzvērtīgā veidā, kas ir piemērots konkrētajam starojuma avotam, ir atbilstīgi paredzēta starojuma avotu droša apsaimniekošana tad, ja tie kļūst par lietošanā neesošiem jonizējošā starojuma avotiem, arī tad, ja to īpašnieks kļūst maksātnespējīgs vai pārtrauc uzņēmējdarbību.
3. Dalībvalstis nodrošina to, ka atļauja aptver šādus aspektus:
  - a) kompetenci;
  - b) personāla minimālo kompetenci, tajā skaitā veicamo informēšanu un apmācību;
  - c) minimālo starojuma avotu, starojuma avota konteinera un papildu aprīkojuma efektivitātes kritērijus;
  - d) prasības attiecībā uz ārkārtas pasākumiem un sakaru nodrošinājumu;
  - e) darba procedūras, kas jāievēro;
  - f) iekārtu, starojuma avotu un starojuma avotu konteinera uzturēšanu;
  - g) lietošanā neesošu jonizējošā starojuma avotu pienācīgu apsaimniekošanu, tajā skaitā, vajadzības gadījumā, vienošanās par minēto avotu nodošanu piegādātājam vai citam pilnvarotam īpašniekam vai novietošanu atzītās iekārtās.

4. pants

Nodošana

Dalībvalstis izveido sistēmu, kas tām ļauj būt pienācīgi informētām par katru atsevišķu starojuma avota nodošanas gadījumu.

5. pants

Datu uzskaitē

1. Īpašnieks veic datu uzskaiti par visiem saviem starojuma avotiem, kā arī reģistrē šo avotu atrašanās vietu un nodošanu. Datu

uzskaitē ietver II pielikumā norādīto informāciju. Šo informāciju var reģistrēt īpašā standartveidlapā atbilstīgi 5. punktam.

2. Atkarībā no attiecīgās dalībvalsts prasībām īpašnieks kompetentajai iestādei elektroniskā formā vai uz papīra iesniedz visus 1. punktā minētajā uzskaitē iekļautos datus vai daļu no tiem, un to dara:
  - šādas datu uzskaites izveides brīdī, kurai jānotiek iespējami ātri pēc starojuma avota ieguves īpašumā – bez nepamatotas kavēšanās;
  - ne vairāk kā 12 mēnešus pēc tam – ar regularitāti, kas jānosaka dalībvalstīm/kompetentajām iestādēm;
  - ja ir mainījies informācijas lapā norādītais stāvoklis;
  - datu uzskaites slēgšanas brīdī, ja konkrētais starojuma avots īpašniekam vairs nepieder – bez nepamatotas kavēšanās; šajā gadījumā norāda starojuma avotu pārņēmušā īpašnieka vārdu un uzvārdu vai atzīto iekārtu nosaukumu;
  - datu uzskaites slēgšanas brīdī, ja īpašniekam vairs nepieder neviens starojuma avots – bez nepamatotas kavēšanās;
  - ikreiz, kad to pieprasa kompetentā iestāde.

Īpašnieka veidotie uzskaites dati ir pieejami pārbaudēm, ko veic kompetentā iestāde.

3. Kompetentās iestādes veic datu uzskaiti par pilnvarotajiem īpašniekiem un viņu īpašumā esošajiem starojuma avotiem. Šajā uzskaitē iekļauj datus par attiecīgo radionuklīdu, par radioaktivitātes līmeni starojuma avota izgatavošanas brīdī vai – ja šis radioaktivitātes līmenis nav zināms – brīdī, kad starojuma avots pirmo reizi laists tirgū vai kad īpašnieks to ieguvis, kā arī par starojuma avota veidu.

4. Kompetentās iestādes pastāvīgi atjaunina uzskaites datus, līdz ar citiem faktoriem ņemot vērā arī starojuma avotu nodošanu.

5. Komisija elektroniskā formā dara pieejamu II pielikuma standartveidlapu datu reģistrācijai.

6. Komisija atbilstīgi 17. pantā minētajai procedūrai var atjaunināt prasīto informāciju, kas norādīta II pielikumā, un standartveidlapu datu reģistrācijai, kas noteikta II pielikumā.

6. pants

Prasības īpašniekiem

Starojuma avota īpašnieks:

- a) nodrošina to, ka starojuma avota integritātes pārbaudīšanas un uzturēšanas nolūkā regulāri veic pienācīgus testus, piemēram, starptautiskiem standartiem atbilstošus hermētiskuma testus;

- b) ar noteiktu regularitāti, ko var paredzēt dalībvalstis, pārlicinās par to, vai starojuma avots un, attiecīgā gadījumā, iekārta, kuras sastāvā ir starojuma avots, vēl aizvien ir izmantošanas vai uzglabāšanas vietā un ir acīmredzami labā stāvoklī;
- c) nodrošina to, ka uz visiem stacionārajiem un pārvietojamiem starojuma avotiem attiecina atbilstīgus dokumentētus pasākumus, piemēram, rakstiskus protokolus un procedūras, kuru mērķis ir novērst nesankcionētu piekļuvi starojuma avotam vai tā pazušānu, vai nozagšanu vai sabojāšanu ugunsgrēkā;
- d) tūlīt paziņo kompetentajai iestādei par starojuma avota pazušānu, nozagšanu vai nesankcionētu izmantošanu, veic starojuma avota integritātes pārbaudi pēc visiem notikumiem – tajā skaitā pēc ugunsgrēka –, kas būtu varējuši nodarīt tam bojājumus, un vajadzības gadījumā informē kompetento iestādi par šiem notikumiem un par veiktajiem pasākumiem;
- e) lietošanā vairs neesošus starojuma avotus bez nepamatotas kavēšanās nodod piegādātājam vai novieto atzītās iekārtās, vai nodod citam pilnvarotam īpašniekam, ja vien kompetentā iestāde nav atļāvusi rīkoties citādi;
- f) pirms starojuma avota nodošanas pārlicinās par to, vai saņēmējs ir attiecīgi pilnvarots;
- g) tūlīt paziņo kompetentajai iestādei par visiem starpgadījumiem vai negadījumiem, kuru rezultātā ir netīši apdraudēti darba ņēmēji vai sabiedrības locekļi.

7. pants

Identificēšana un marķēšana

1. Ražotājs katru starojuma avotu identificē ar unikālu numuru vai – ja starojuma avots ir importēts no ārpus Kopienas – šādu identifikāciju nodrošina piegādātājs. Minēto numuru, ja iespējams, iegravē vai ar zīmogu uzspiež uz starojuma avota.

Šo numuru iegravē vai ar zīmogu uzspiež arī uz starojuma avota konteinera. Ja tas nav izdarāms vai ja lieto atkārtoti izmantojamus transporta konteinerus, tad uz starojuma avota konteinera norāda vismaz starojuma avota veidu.

Ražotājs vai piegādātājs nodrošina to, ka starojuma avota konteineru un, ja iespējams, starojuma avotu marķē un uzliek etiķeti ar atbilstīgu zīmi, lai brīdinātu cilvēkus par radiācijas briesmām.

Ražotājs nodrošina viņa ražoto starojuma avotu dažādo modeļu, kā arī tipiskas starojuma avota konteinera fotoattēlus.

2. Īpašnieks nodrošina to, ka ikvienam starojuma avotam pievieno rakstisku informāciju, kurā norāda, ka konkrētais starojuma avots ir identificēts un marķēts atbilstīgi 1. punktam, kā arī nodrošina to, ka 1. punktā minētie marķējumi un etiķetes ir salasāmas. Minētā informācija pēc vajadzības ietver starojuma avota, starojuma avota konteinera, transporta iepakojuma, ierīču un aprīkojuma fotoattēlus.

8. pants

Apmācība un informācija

1. Organizējot informēšanu un apmācību pretradiācijas aizsardzības jomā saskaņā ar Direktīvas 96/29/EAEK 22. pantu, īpašniekam jānodrošina tas, ka šādā apmācībā ir iekļautas konkrētas prasības attiecībā uz starojuma avotu drošu apsaimniekošanu.

Informēšanas un apmācības pasākumos īpaši uzsver nepieciešamās drošības prasības, un tajos ietver konkrētu informāciju par iespējamām sekām gadījumā, ja zūd pienācīga kontrole pār starojuma avotiem.

Informēšanu un apmācību regulāri atkārtoti dokumentē, lai darba ņēmējus atbilstoši sagatavotu šādiem gadījumiem.

Attiecīgo informāciju un apmācību sniedz apdraudētajiem darba ņēmējiem.

2. Dalībvalstis sniedz atbalstu, lai nodrošinātu to, ka vadība un darba ņēmēji iekārtās, kurās ir vislielākā iespēja atrast vai pārstrādāt bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotus (piemēram, lielās metāllūžņu noliktavās un jaudīgās metāllūžņu pārstrādes rūpnīcās), un ka vadība un darba ņēmēji lielos tranzītmezglos (piemēram, muiņas punktos) ir:

- informēti par iespējamību nonākt saskarē ar starojuma avotu;
- konsultēti un apmācīti starojuma avotu un starojuma avotu konteineru vizuālā noteikšanā;
- informēti par galvenajiem faktiem attiecībā uz jonizējošo starojumu un tā iedarbību;
- informēti un apmācīti darbībā, kas jāveic uz vietas, ja konstatē starojuma avotu vai ja rodas aizdomas par starojuma avotu.

9. pants

Bezīpašnieka jonizējošā starojuma avoti

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka kompetentās iestādes ir sagatavojušās vai ir paredzējušās pasākumus, tajā skaitā sadalījušās pieņēmumus, lai reģenerētu bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotu un novērstu radioloģisku avāriju, ko radijs bezīpašnieka jonizējošā starojuma avots, un ir izstrādājušās atbilstīgus reaģēšanas plānus un pasākumus.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka personām, kas parastos apstākļos nav iesaistītas darbībā, uz kurām attiecas pretradiācijas aizsardzības prasības, un kam radušās aizdomas par bezīpašnieka jonizējošā starojuma avota esamību, nekavējoties dara pieejamas specializētas tehniskas konsultācijas un palīdzību. Konsultāciju un palīdzības galvenais mērķis ir darba ņēmēju un sabiedrības locekļu aizsardzība pret radiāciju un starojuma avota nekaitīguma nodrošināšana.

3. Dalībvalstis veicina tādu sistēmu izveidi, kuru mērķis ir bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotu atklāšana tādās vietās kā lielas metāllūžņu noliktavas un jaudīgas metāllūžņu pārstrādes iekārtas, kurās varētu atrasties bezīpašnieka jonizējošā starojuma avoti, vai, ja tas ir lietderīgi, nozīmīgos tranzītmegzlos, piemēram, muitas punktus.

4. Dalībvalstis pēc vajadzības nodrošina kampaņu organizēšanu, lai reģenerētu bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotus, kas palikuši no iepriekšējām darbībām.

Šīs kampaņas var ietvert dalībvalstu finansiālu līdzdalību starojuma avotu reģenerēšanas, apsaimniekošanas un apglabāšanas izmaksu segšanā, kā arī izmaksas par iestāžu, piemēram, muitas un īpašnieku vai, piemēram, zinātniskās pētniecības institūtu, materiālu testēšanas institūtu vai slimnīcu arhīvu datu izpēti.

10. pants

Finansiāls nodrošinājums bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotiem

Dalībvalstis nodrošina to, ka ar pasākumiem, par kuriem tām vēl jālemj, izveido finansiāla nodrošinājuma sistēmu vai rod citu līdzvērtīgu veidu, kādā segt intervences izdevumus saistībā ar bezīpašnieka jonizējošā starojuma avotu reģenerēšanu un intervences izdevumus, kas var rasties, īstenojot 9. pantā norādītās prasības.

11. pants

Starptautiskā sadarbība un informācijas apmaiņa

Ikviens dalībvalsts nekavējoties sniedz informāciju un sadarbojas ar citām atbilstīgajām dalībvalstīm vai trešām valstīm un ar atbilstīgajām starptautiskajām organizācijām attiecībā uz starojuma avotu nozaudēšanu, pārvietošanu, nozagšanu vai atrašanu un attiecībā uz minētajos gadījumos paveiktā darba kontroli vai izmeklēšanu, neierobežojot atbilstīgās konfidencialitātes prasības un atbilstošos valsts noteikumus.

12. pants

Pārbaudes

Dalībvalstis izveido vai uztur pārbaudes sistēmu, lai izpildītu noteikumus, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu.

13. pants

Kompetentā iestāde

1. Dalībvalstis izraugās kompetento iestādi, lai tā veiktu uzdevumus saskaņā ar šo direktīvu.

2. Dalībvalstis nosūta Komisijai kompetentās iestādes nosaukumu un adresi, kā arī visu informāciju, kas vajadzīga, lai ātri sazinātos ar šo iestādi.

3. Ja dalībvalstīs ir vairāk nekā viena kompetentā iestāde, tad tās izraugās vienu sakaru punktu, kas nodrošina saikni ar korespondentiem citās dalībvalstīs.

4. Dalībvalstis informē Komisiju par visām to datu izmaiņām, kas minēti 2. un 3. punktā.

5. Komisija 2., 3. un 4. punktā minēto informāciju dara zināmu visām Kopienas kompetentajām iestādēm, un ne retāk kā reizi divos gados šo informāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

14. pants

Ziņojums par iegūto pieredzi

Ne vēlāk kā 2010. gada 31. decembrī dalībvalstis Komisijai ziņo par šīs direktīvas īstenošanā iegūto pieredzi, tajā skaitā norādot visas iespējamās 1. panta 2. punkta piemērošanas sekas.

Pamatojoties uz minētajiem ziņojumiem, Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

15. pants

Sodi

Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami tad, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai. Šādiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un preventīviem.

16. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2005. gada 31. decembrim izpildītu šīs direktīvas prasības.

Attiecībā uz starojuma avotiem, kas tirgū laisti līdz pirmajā daļā minētajam datumam, dalībvalstis var paredzēt, ka:

- a) līdz 2007. gada 31. decembrim nepiemēro 3. līdz 6. pantu;
- b) nepiemēro 7. pantu, izņemot šādas prasības, ko sāk piemērot vēlākais no 2007. gada 31. decembra:
  - iespēju robežās īpašniekam jānodrošina, ka ikvienam šādam starojuma avotam un tā konteineram pievieno rakstveida informāciju, ar ko identificē starojuma avotu un tā veidu;
  - iespēju robežās īpašniekam jānodrošina, ka ikvienam šāda starojuma avotam un tā konteineram uzliek etiķeti ar atbilstīgu zīmi, lai brīdinātu cilvēkus par radiācijas briesmām.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis Komisijai dara zināmus valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz ko attiecas šī direktīva, pievienojot tabulu, kurā norāda, kā šīs direktīvas noteikumi atbilst valstu pieņemtajiem noteikumiem.

17. pants

Komiteja

Šīs direktīvas 5. panta 6. punktā paredzēto uzdevumu veikšanā Komisijai palīdz Padomdevēja komiteja, kurā ir dalībvalstu pārstāvji un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

Komisijas pārstāvis iesniedz Komitejai veicamo pasākumu projektu. Komiteja, vajadzības gadījumā balsojot, sniedz atzinumu par projektu termiņā, ko nosaka priekšsēdētājs atkarībā no jautājuma steidzamības.

Komitejas atzinums jāprotokolē; turklāt katrai dalībvalstij ir tiesības pieprasīt, lai protokolā ieraksta tās nostāju.

Komisija ļoti rūpīgi iepazīstas ar Komitejas sniegto atzinumu. Komisija informē Komiteju par to, kādā veidā tās atzinums ir ņemts vērā.

18. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

19. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2003. gada 22. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

A. MATTEOLI

I PIELIKUMS

Radioaktivitātes līmenis

Radionuklīdiem, kas nav uzskaitīti turpmākajā tabulā, bet ir minēti Direktīvas 96/29/EAEK I pielikuma A tabulā, attiecīgais radioaktivitātes līmenis ir viena simtdaļa no atbilstīgās A1 vērtības, kura norādīta SAEA noteikumos par radioaktīvo materiālu drošu pārvadāšanu ⁽¹⁾.

Elements (atomnumurs)	Radionuklīds	Radioaktivitātes līmenis (Bq)
Dzelzs (26)	Fe-55	4×10^{11}
Kobalts (27)	Co-60	4×10^9
Selēns (34)	Se-75	3×10^{10}
Kriptons (36)	Kr-85	1×10^{11}
Stroncijs (38)	Sr-90 ^(a)	3×10^9
Pallādijs (46)	Pd-103 ^(a)	4×10^{11}
Jods (53)	I-125	2×10^{11}
Cēzijs (55)	Cs-137 ^(a)	2×10^{10}
Prometijs (61)	Pm-147	4×10^{11}
Gadolīnijs (64)	Gd-153	1×10^{11}
Tūlijs (69)	Tm-170	3×10^{10}
Irīdijs (77)	Ir-192	1×10^{10}
Tallijs (81)	Tl-204	1×10^{11}
Rādijs (88)	Ra-226 ^(b)	2×10^9
Plutonijs (94)	Pu-238 ^(a)	1×10^{11}
Amerīcijs (95)	Am-241 ^(b)	1×10^{11}
Kalifornijs (98)	Cf-252	5×10^8

^(a) Radioaktivitātes līmenis ietver to meitas nuklīdu ietekmi, kuru pussabrukšanas periods ir īsāks nekā 10 dienas.

^(b) Ietver neitronu avotus ar beriliju.

⁽¹⁾ Nr. TS-R-1 (ST-1, pārstrādātā versija) – Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra, Vīne, 2000. gads.

II PIELIKUMS

STANDARTVEIDLAPA DATU REĢISTRĀCIJAI PAR SLĒGTIEM AUGSTAS RADIOAKTIVITĀTES STAROJUMA AVOTIEM (SARASA) (kursīvā norādīto ailu aizpildīšana nav obligāta)

<p>1. SARASA identifikācijas numurs:</p>	<p>2. Pīnvarotā īpašnieka identifikācija</p> <p>Nosaukums: Adrese: Valsts: Ražotājs ☐ Piegādātājs ☐ Lietotājs ☐</p> <p>5. Atļauju izsniegšana</p> <p>Skaitis: Izsniegšanas datums: Derīguma izbeigšanās datums:</p> <p>8. SARASA saņemšana</p> <p>Saņemšanas datums: Saņemts no Nosaukums: Adrese: Valsts: Ražotājs ☐ Piegādātājs ☐ Cits lietotājs ☐</p> <p>9. SARASA nodošana</p> <p>Nodošanas datums Nodevejs: Nosaukums: Adrese: Valsts: Ražotājs ☐ Piegādātājs ☐ Cits lietotājs ☐</p> <p>Atzīta iekārta</p>	<p>3. SARASA atrašanās vieta (izmantošanas vai uzglabāšanas vieta) ja tā jau nav norādīta 2. punktā Nosaukums: Adrese: Stacionārs izmantojums ☐ Uzglabāšana (mobils izmantojums) ☐</p> <p>6. SARASA ekspluatācijas pārbaudes</p> <p>Datums: Datums: Datums: Datums: Datums: Datums: Datums: Datums:</p>
<p>7. SARASA īpašības</p> <p>Radionuklīds: Radioaktīvitate izgatavošanas dienā vai dienā, kad SARASA pirmoreiz laists tirgū: Izgatavošanas datums: Ražotājs/Piegādātājs: (¹) Nosaukums: Adrese: Valsts: Fizikālās un ķīmiskās īpašības: Starojuma avota veida identifikācija: Kapsulas identifikācija: ISO klasifikācija: ANSI klasifikācija: Īpaša veida apliecība:</p>	<p>10 Papildu informācija</p> <p>Nozaušanās ☐ Nozaušanās datums: Zādzība ☐ Zādzības datums: jā ☐ nē ☐</p> <p>Atrašana: datums: vieta: Cita informācija:</p>	

(¹) Ja jonizējoša starojuma avota ražotājs ir reģistrēts ārpus Kopienas, tad tā vietā drīkst norādīt importētāja-piegādātāja nosaukumu un adresi.